

memo

aan: Buro SRO
van: Laneco
datum: 22 april 2011

betreft: Quick scan flora en fauna Industrielaan 24, Veenendaal

1 Inleiding

Aan Industrielaan 24 te Veenendaal is de sloop van de huidige bebouwing en de nieuwbouw van een nieuw pand voorgenomen. Voor deze ingreep mag plaatsvinden, moeten de effecten op beschermde natuurwaarden in beeld zijn gebracht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming (Natuurbeschermingwet 1998 en EHS) en soortenbescherming (Flora- en faunawet). In deze quick scan worden op basis van een eenmalig veldbezoek (op 15 april 2011), biotoopinschattingen en verspreidingsgegevens uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. Een quick scan heeft een verkennend karakter, en kan niet in de plaats treden van een veldinventarisatie.

Begrenzing plangebied te Veenendaal

2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied aan de Industrielaan 24 ligt op een industrieterrein in Veenendaal, te midden van industriële bebouwing en kantoren. In de directe omgeving zijn zowel nieuwe als oude kantoor- en bedrijfspanden aanwezig. De Industrielaan is een drukke doorgaande weg.

In het plangebied zelf zijn twee aan elkaar gekoppelde gebouwen aanwezig; een woonhuis en een grote bedrijfshal. Behalve aan de voorkant is de hal grotendeels bekleed met stalen damwandplaten en een bitumendak. De woning is een wat ouder pand met pannendak.

Verder zuidelijk ligt een grote parkeerplaats met enkele zeecontainers. Aan de oostzijde van het plangebied ligt De Laan der Techniek. Tussen de parkeerplaats en de laan is een smalle groenstrook aanwezig met enkele oudere eiken (stamdoorsnede 30 cm) een enkele spaanse aak en wat meidoorn. Op de parkeerplaats ligt een smalle strook met heesters. Om de woning ligt een tuin met enkele oudere bomen als beuk en berk, coniferen en taxus, en een goed ontwikkelde onderbegroeiing.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

3 Gebiedsbescherming

Het plangebied op een industrieterrein in Veenendaal ligt op 800 meter afstand van het Natura2000 gebied Binnenveld. Het Binnenveld is een blauwgraslandreservaat in het zuidelijk deel van de Gelderse vallei. Het plangebied in de bebouwde kom heeft geen relatie met deze kwetsbare graslanden.

In het plangebied worden in de toekomst lichte industrie/kantoorvoorzieningen gerealiseerd, zonder een grote externe werking. Gezien de afstand, de tussenliggende elementen en het lokale karakter van de ingreep (sloop en nieuwbouw van bebouwing), zijn alleen lokaal effecten op flora en fauna te verwachten. Negatieve effecten op het in de Natuurbeschermingwet 1998 beschermde Natura2000 gebied, worden niet verwacht.

Het plangebied ligt ook niet in of direct nabij de EHS. Vanwege de bovenstaande redenen zijn ook geen effecten op de EHS te verwachten.

4 Soortenbescherming

In het kader van soortenbescherming is de Flora- en faunawet van toepassing.

Algemeen voorkomende beschermde soorten

Omdat er in de tuin en de singel enige dekking aanwezig is, kunnen algemeen voorkomende beschermde soorten (Tabel 1 Flora- en faunawet) als muizen en spitsmuizen, egel, bruine kikker en gewone pad in het plangebied voorkomen. Aantasten van verblijfplaatsen van deze soorten mag op basis van een algemene vrijstelling. Het plangebied heeft geen directe relatie met de brede, vrij intensief beheerde watergang aan de overzijde van de drukke Industrielaan.

Strikt beschermde soorten

Zoogdieren, amfibieën, vissen, reptielen, insecten en overige soorten

Strikt beschermde soorten stellen ook meer strikte eisen aan hun leefomgeving. Aangezien het plangebied grotendeels is verhard, en de niet verharde delen bestaan uit een singel, een strook heesters en de tuin om het huis, is de ecologische waarde van het plangebied nu niet erg groot. Er is verder een ruime afstand tot het buitengebied. Er zijn daarom vooral gebouwbewonende soorten te verwachten. Vanwege de afwezigheid van watergangen in het plangebied zijn vissen uit te sluiten. Omdat er ook geen waterelementen of geschikt landbiotoop voor strikt beschermde amfibieën aanwezig is, kunnen deze ook worden uitgesloten. Van de strikt beschermde grondgebonden zoogdieren komt alleen de steenmarter (Broekhuizen, 1992, www.vzz.nl) op bebouwde en gecultiveerde locaties in de bebouwde kom voor. Er zijn echter geen openingen in de panden gezien die groot genoeg zijn als toegang voor deze soort. De afwezigheid van grotere eenheden met ruigtes en bijzondere structuren kunnen ook strikt beschermde soorten reptielen, insecten en soorten uit overige soortgroepen (als mollusken) worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied vogelsoorten als merel, houtduif, ekster en huismus aangetroffen. In het plangebied kunnen gezien de bossages ook andere (stads)vogels broeden. Alle vogels, en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Aantasting en verstoring van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van de jaarrond beschermde vogelsoorten (LNV, 2009) is alleen de huismus op deze binnenstedelijke locatie te verwachten. Van deze soort is een broedplaats aangetroffen onder het dak van de woning. Ten tijde van het veldbezoek in april was slechts 1 broedpaar aanwezig. Er zijn niet meer paren dan deze ene waargenomen. Gezien het tijdstip van het onderzoek in het voorjaar worden er daarom ook geen andere broedparen van huismus verwacht. Verblijfplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd, en mogen niet zomaar worden verwijderd. Door uitspraken van Raad van State is het alleen mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te krijgen voor vogelsoorten:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid,
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer,
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, of
- ter voorkoming van schade aan flora en fauna.

Een ruimtelijke ingreep zoals deze voldoet niet aan deze eisen. Er dient daarom door mitigatie te worden voorkomen dat er effecten op deze soort optreden door het nemen van passende maatregelen. Deze worden in de conclusie uitgewerkt.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn op te delen in gebouw- en boombewonende soorten. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken. Verder is er onderscheid te maken in zomer en winterverblijven. Sommige soorten overwinteren in gebouwen, andere in grotten, bunkers, forten en kelders, en een derde groep overwintert in dikke bomen.

Soorten die volgens verspreidingsgegevens (Limpens, 1999) voorkomen in de omgeving zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en rosse vleermuis. De gebouwen (de voorkant van het industriepand en de woning) in het plangebied zijn gezien openingen in de gevelbetimmering, en ruimte onder de dakpannen, niet op voorhand ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. In de bomen tegen de weg zijn geen geschikte holtes voor vleermuizen aangetroffen. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uit deze strikt beschermde soortgroep kan duidelijkheid geven over aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen, en daarmee procedurele gevolgen voor het plan in het kader van de Flora- en faunawet inzichtelijk maken. Gezien de structuur van de gebouwen is het de verwachting dat hier alleen gewone dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen.

Conclusie

- Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de EHS is niet van toepassing op dit plan;
- De meeste (mogelijk) voorkomende beschermde soorten vallen onder de lichte beschermingscategorie van de Flora- en faunawet. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast, zonder dat sprake is van procedurele consequenties;
- Van de meer strikt beschermde soorten uit de Flora- en faunawet kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (Tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn) niet op voorhand worden uitgesloten in het plangebied. Nader onderzoek is nodig om de gevolgen voor deze soorten, en daarmee de procedurele gevolgen voor het plan in beeld te brengen. Nader onderzoek dient conform het Vleermuisprotocol (2010) te worden uitgevoerd.
 - o Er is een onderzoek nodig naar kraam- en zomerverblijfplaatsen in de zomer, tussen begin juni en half juli;
 - o Er is een onderzoek nodig in het najaar in de periode augustus/september.

- Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Er is een nestplaats van deze soort in het plangebied aangetroffen. Voor deze ingreep kan echter niet worden voldaan aan de voorwaarden uit de Vogelrichtlijn voor een ontheffing. Er moet daarom door mitigatie worden gezorgd dat er geen effecten op deze soort optreden. Dit kan door:
 - o Slopen buiten het broedseizoen;
 - o Het in de nieuwe situatie gebruiken van vogelvriendelijk vogelschroot (ofwel vogelvides (www.vogelvide.nl) over een lengte van minimaal 5 meter;
 - o Het plaatsen van enkele groot uitgroeiende struiken en/of brede hagen die minimaal 2 meter hoog worden en een halve meter breed zijn.
- Alle overige vogelnesten zijn alleen in het broedseizoen strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Er dient daarom buiten het broedseizoen van vogels (half maart tot half juli) te worden gestart met werkzaamheden. Bij start in het broedseizoen moet door gericht onderzoek worden aangetoond dat er geen vogels broeden in en om het plangebied;
- Verder geldt altijd de zorgplicht, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaap seizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren te kans te geven om te vluchten.

Mochten er ook vaste rust- en verblijfplaatsen van andere meer strikt beschermde soorten worden aangetast, dan zijn er aanvullende (procedurele) consequenties in het kader van de Flora- en faunawet. Hierbij worden vaak mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.